

HISTÒRIA DE L'ART I DE L'ARQUITECTURA

— — —
Fernando Alvarez Prozorovich

Frank Lloyd Wright i aprenents de la Taliesin Fellowship, 1946.

L'arquitectura en la crisi del progrés (1930-1989).

El curs s'estructura en quinze sessions, en règim de seminari, amb una primera part introductòria i una segona de comentaris i debats sobre textos que s'acordaran a classe. Les dues primeres sessions giraran entorn a la historiografia del segle XX, i el seu objectiu és introduir als estudiants dins d'una selecció d'escrits produïts per autors fonamentals per a la renovació de la història en el segle XX (Nietzsche, Bloch, Febvre, Braudel, Duby, Le Goff, Carr, Collingwood, Kubler) i que ha format part del nostre bagatge quotidià.

A les lliçons següents treballarem sobre alguns casos de la història de l'arquitectura, en especial la que es produeix després del crash de 1929, en el marc general d'allò que Jacques Le Goff denomina "la crisi del progrés": "L'edifici d'oficines més bell del món: el concurs del Chicago Tribune", "Broadacre: contra la ciutat de la crisi", "La Casa Resor: el pont de l'exili", "Chandigarh, l'ombra dels monuments". Les nostres intervencions cercaran de reconstruir i interpretar el sentit d'aquestes obres, les circumstàncies de la seva aparició i l'entramat d'interpretacions que es succeeixen historiogràficament. Finalment, ens centrarem en alguns estudis de cas amb l'objectiu de comentar qüestions metodològiques i intercanviar experiències, amb la mirada posada al desenvolupament de les tesis.

Les intervencions dels estudiants es centraran sobre obres del Moviment Modern posterior a la segona guerra mundial, tot procurant de relacionar-les amb textos, altres produccions culturals i els seus contextos. Al final del curs, els estudiants lliuraran un comentari amb una extensió d'entre 3 y 4 mil paraules.

Suggerim el llistat següent, que serà comentat a classe:

- Le Corbusier: Casa de vacances a Les Mathes (Océan, França, 1935).
- Eric Friberger: Cases prefabricades en fusta (Goteborg, 1937).
- Marcel Breuer-A&E Roth, Dues cases unifamiliars a Dolder (Zürich, 1935-36).
- Richard Neutra, Escola Experimental, (Los Angeles, 1934-5).
- Max Bill, Secció suïssa a la Triennale de Milano (Milano, 1936).
- Alvar Aalto, Centre Cívic (Rovaniemi, 1963).
- Alvar Aalto, Ajuntament d'Alajärvi (1966-69).
- Le Corbusier, Centre de Càlcul Olivetti (Milano-Rho, 1962).
- Vilanova Artigas, Facultat d'arquitectura (São Paulo, 1961-69).
- Frank Lloyd Wright, Casa Paul Hanna (Honeycomb house), 1936.
- Frank Lloyd Wright, Price Tower (Bartlesville, Oklahoma, 1952-56).
- Van Tijen y Brinckmann-var der Vlucht, Bergpolder (Rotterdam, 1933-4).
- J. Sakakura, Pavelló del Japó, Exposició de París (1937).
- V. Meyerjold, M. Barjin, S. Vajtánov, Projecte del teatre Meyerjold (Moscú, 1930-32).
- M. Guinzburg, G. Gassenpflug, S. Lisagor, Projecte Palau dels Soviets (Moscú, 1932).

Bibliografia general

AA.VV. (Reed, P.; Kaizen, W., ed.), *The show to end all shows: Frank Lloyd Wright and the Museum of Modern Art*, 1940. New York: Museum of Modern Art, 2004

AA.VV. (Reisley, R., ed.), *Usonia*, New York: building a community with Frank Lloyd Wright. Princeton: Princeton Architectural Press, 2001

Álvarez Prozorovich, F., *Historia del arte y de la arquitectura moderna (1930-1989): La arquitectura en la crisis del progreso*. Barcelona: IDP/UPC, 2015

Blake, P. (ed.), *Marcel Breuer: Sun and Shadow. The philosophy of an architect*. New York: Dodd, Mead & Company, 1955

Brooks Pfeiffer, B.; Wojtowicz, R. (ed.), *Frank Lloyd Wright & Lewis Mumford: Thirty Years of Correspondence*. New York: Princeton Architectural, 2001

Bloch, M., *Introducción a la historia*. México, Madrid, Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica, 1988 (1ª edición, 1949)

Buck-Morss, S., *Mundo soñado y catástrofe. La desaparición de la utopía de masas en el este y el oeste*. Madrid: La balsa de la Medusa, 2004 (1ª edición, 2000)

Carr, E.H., *¿Qué es la historia?*. Barcelona: Seix Barral, 1978 (1ª edición, 1961)

Ciucci, G., "La ciudad en la ideología agraria y Frank Lloyd Wright. Orígenes y desarrollo de Broadacre" en Ciucci, G.; Dal Co, F.; Elia, M.M.; Tafuri, M., *La ciudad americana*. Barcelona: Gustavo Gili, 1975

Duby, G., *Diálogo sobre la Historia. Conversaciones con Guy Ladreau*. Madrid: Alianza, 1988 (1ª ed, 1980)

Febvre, L., *Combates por la historia*. Barcelona: Ariel, 1986 (1ª edición, 1953)

Hitchcock, H.-R.; Johnson, P., *El estilo internacional. Arquitectura desde 1922*. Murcia: COAAT, 1984 (1ª edición, 1932)

Kubler, G., *La configuración del tiempo*. Madrid: Nerea, 1988 (1ª edición, 1962)

Lehmann, F.; Rosari, A., *Wright e l'Italia = Wright and Italy: 1910-1960*. Milano: Unicopli, 1999

Mock, E.; *Built in USA 1932-1944*. Nueva York: The Museum of Modern Art, 1944

Neutra, R., *Realismo biológico. Un nuevo renacimiento humanístico en arquitectura*. Buenos Aires: Nueva Visión, 1958

Nietzsche, F.; "Sobre la utilidad y los perjuicios de la historia para la vida", (II Intempestiva) (1874) *Consideraciones intempestivas*. Madrid: Biblioteca Nueva, 1999

Kopp, A., *Quand le moderne n'était pas un style mais une cause*. Paris: Ecole N. S. de Beaux-Arts, 1988

Pastor, J.M.F., *TVA: Planificación del valle del Tennessee*. Buenos Aires: Contemporánea, 1961

Roth, A., *The new architecture*. Zürich: Les Editions d'Architecture, 1947

Wright, F. LL., *The essential Frank Lloyd Wright: critical writings on architecture / Bruce Pfeiffer (ed.)*. Princeton: Princeton University Press, 2008

Assignatura optativa de la fase d'especialització.

Universitat Politècnica de Catalunya UPC

Especialització en Teoria, història i cultura del MBArch : Màster Universitari en Estudis Avançats en Arquitectura - Barcelona.

Departament de Teoria i Història de l'Arquitectura i Tècniques de Comunicació.

5 ECTS

Més informació:

ETSAB

Av. Diagonal, 649, Edifici A. 08028 Barcelona.

<http://www.etsab.upc.edu>

<http://thatc.upc.edu>

Tel. 93 401 64 20

thtac ETSAB

